

Bruxelles, 25. ožujka 2020. Rev1

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE U PODRUČJU METODA EKOLOŠKE PROIZVODNJE („EKOLOŠKI PROIZVODI”)

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu,⁵ u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju (dio B u nastavku), kao i propisi koji će se nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjivati u Sjevernoj Irskoj (dio C u nastavku).

Savjet sudionicima:

Zbog posljedica navedenih u ovoj obavijesti, sudionicima u proizvodnji, distribuciji i certifikaciji ekoloških proizvoda posebno se savjetuje da:

- osiguraju da nakon isteka prijelaznog razdoblja kontrolno tijelo može zakonito pružati usluge certificiranja; i

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).

³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.

⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

- prilagode distribucijske kanale kako bi uzeli u obzir važne zahtjeve u pogledu uvoza.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na

- opća pravila EU-a o hrani i hrani za životinje i
- pravila EU-a o oznakama zemljopisnog podrijetla.

O tim aspektima u pripremi su ili su već objavljene druge obavijesti⁶.

A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja propisi Unije u području ekološke proizvodnje prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu⁷. Najvažnije su posljedice toga sljedeće:

U skladu s Uredbom (EU) 2018/848⁸ samo proizvodi koji zadovoljavaju zahtjeve te uredbe mogu biti označeni izrazima koji označavaju ekološki način proizvodnje (npr. ekološki, bio, eko itd.) ili ekološkim logotipom EU-a.

U skladu s člancima 34. i 35. Uredbe (EU) 2018/848, kontrolna tijela i kontrolne ustanove država članica EU-a odgovorni su za izdavanje pisanih dokaza (certifikata) potrebnih subjektima i skupinama subjekata za stavljanje takvih proizvoda na tržište EU-a.

- Za ekološki proizvod stavljen na tržište EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja certifikati koje su izdala kontrolna tijela i ustanove u Ujedinjenoj Kraljevini⁹ više ne vrijede.
- Ekološki proizvod iz Ujedinjene Kraljevine uvezen na tržište EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja podlijegat će pravilima utvrđenima u članku 45. Uredbe (EU) 2018/848. Stoga se proizvodi uvezeni iz Ujedinjene Kraljevine mogu stavljati na tržište EU-a kao ekološki proizvodi samo uz sljedeće uvjete:
 - proizvod je proizveden i uvezen u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 i propisima koji se na njoj temelje,

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hr

⁷ Kad je riječ o primjenjivosti propisa Unije o ekološkim proizvodima na Sjevernu Irsku, vidjeti dio C ove obavijesti.

⁸ Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda, SL L 150, 14.6.2018., str. 1. Ta će se uredba primjenjivati od 1. siječnja 2021. i zamijeniti Uredbu (EZ) br. 834/2007 koja je sada na snazi.

⁹ Na temelju članka 29. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

- poslovni subjekti u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u Ujedinjenoj Kraljevini prijavili su svoje aktivnosti kontrolnom tijelu priznatom u svrhu sukladnosti u skladu s člankom 46. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/848 i mogu dostaviti relevantne certifikate¹⁰.

Dodatno uz pravila iz članka 45. Uredbe (EU) 2018/848, ekološki proizvodi iz Ujedinjene Kraljevine mogli bi se uvoziti u skladu s prijelaznim mjerama iz članka 57. te uredbe uz sljedeće uvjete:

- proizvod je proizveden i uvezen u skladu s pravilima proizvodnje koja su **ekvivalentna** onima iz Uredbe (EZ) br. 834/2007, i
 - poslovni subjekti u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u Ujedinjenoj Kraljevini prijavili su svoje aktivnosti kontrolnom tijelu priznatom u svrhu sukladnosti u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2018/848 koje je potvrdilo da je proizvod proizveden i uvezen u skladu s pravilima proizvodnje koja su ekvivalentna onima iz Uredbe (EZ) br. 834/2007.
- Ekološki proizvodi iz treće zemlje koja nije Ujedinjena Kraljevina mogu se nakon isteka prijelaznog razdoblja i dalje stavljati na tržište EU-a kao ekološki proizvodi na temelju certifikata koje izdaju tijela trenutačno priznata u skladu s člancima 45. i 57. Uredbe (EU) br. 2018/848 za dotičnu treću zemlju, uključujući priznata tijela sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini¹¹.

B. RELEVANTNE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU¹²

1. HRANA NEŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

U članku 41. stavku 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se sva postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba koja je zakonito stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja može i dalje stavljati na raspolaganje na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine i kretati se između ta dva tržišta dok ne stigne do krajnjega korisnika¹³.

¹⁰ U tijeku je postupak donošenja sekundarnog zakonodavstva o provedbi sustava usklađenosti.

¹¹ To je trenutačno slučaj samo za jedno tijelo sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini – vidjeti Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 1235/2008.

¹² Ako je određeni prehrambeni proizvod prije isteka prijelaznog razdoblja držan u EU-u s ciljem prodaje, uključujući ponudu za prodaju ili svaki drugi oblik prijenosa, bez obzira na to je li besplatan ili nije, ta se zaliha hrane može prodavati, distribuirati ili prenositi u EU-u nakon isteka prijelaznog razdoblja (vidjeti definiciju iz članka 3. stavka 8. Uredbe (EZ) br. 178/2002: „stavljanje na tržište” znači držanje hrane ili hrane za životinje s ciljem prodaje, uključujući ponudu za prodaju ili svaki drugi oblik prijenosa, bez obzira na to je li besplatan ili nije, te prodaju, distribuciju i druge oblike prijenosa kao takve;”).

¹³ Proizvod koji se bitno mijenja (transformira), a potom prodaje, novi je proizvod stavljen na tržište.

Gospodarski subjekt koji se poziva na tu odredbu snosi teret dokazivanja na temelju svih relevantnih dokumenata da je roba stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja¹⁴.

Za potrebe te odredbe, „stavljanje na tržište” znači prva isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili besplatno¹⁵. „Isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu” znači da je „postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba, nakon završetka faze proizvodnje, predmet pisanog ili usmenog sporazuma između dviju ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva, bilo kojeg drugog prava intelektualnog vlasništva ili posjeda predmetne robe ili je predmet ponude pravnoj ili fizičkoj osobi ili osobama za sklapanje takvog sporazuma.”¹⁶

Primjer: Određeni ekološki proizvod koji je proizvođač sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini prodao prije isteka prijelaznog razdoblja trgovcu na veliko sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini na temelju certifikata koje je izdalo kontrolno tijelo sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini i dalje se može distribuirati u EU na temelju tog certifikata.

Time se ne dovode u pitanje sanitarne ili fitosanitarne kontrole koje se budu primjenjivale na uvoz nakon isteka prijelaznog razdoblja.

2. HRANA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

Pravila navedena u odjeljku B.1. ove obavijesti ne primjenjuju se na hranu životinjskog podrijetla¹⁷.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja ti proizvodi moraju biti u skladu s Unijanim pravilima za hranu koja su navedena u odjeljku A ove obavijesti, bez obzira na to jesu li stavljeni na tržište Ujedinjene Kraljevine prije isteka prijelaznog razdoblja.

C. MJERODAVNI PROPISI U SJEVERNOJ IRSKOJ NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjuje se Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj¹⁸. Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj podliježe periodičnoj suglasnosti Zakonodavne skupštine Sjeverne Irske, a početno razdoblje primjene traje četiri godine po isteku prijelaznog razdoblja¹⁹.

¹⁴ Članak 42. Sporazuma o povlačenju.

¹⁵ Članak 40. točke (a) i (b) Sporazuma o povlačenju.

¹⁶ Članak 40. točka (c) Sporazuma o povlačenju.

¹⁷ Članak 41. stavak 3. točka (b) Sporazuma o povlačenju.

¹⁸ Članak 185. Sporazuma o povlačenju.

¹⁹ Članak 18. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

U skladu s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, određene odredbe prava Unije primjenjuju se i na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom. U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj Unija i Ujedinjena Kraljevina dodatno su se sporazumjele da se smatra kao da je Sjeverna Irska država članica u mjeri u kojoj se propisi Unije primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom²⁰.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja Uredba (EU) 2018/848 primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom²¹.

To znači da se smatra da upućivanja na Uniju u dijelu A i dijelu B ove obavijesti uključuju Sjevernu Irsku, a da se upućivanja na Ujedinjenu Kraljevinu odnose samo na Veliku Britaniju.

Konkretno, to među ostalim znači sljedeće:

- ekološki proizvodi stavljeni na tržište u Sjevernoj Irskoj moraju biti u skladu s Uredbom (EU) 2018/848,
- ekološki proizvodi otpremljeni iz Sjeverne Irske u EU nisu uvezeni ekološki proizvodi (vidjeti odjeljak A),
- ekološki proizvodi otpremljeni iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku jesu uvezeni ekološki proizvodi i moraju biti u skladu s Unijinim pravilima za uvoz ekoloških proizvoda (vidjeti odjeljak A),
- u kontekstu Uredbe (EU) 2018/848 kontrolna tijela sa sjedištem u Sjevernoj Irskoj smatraju se kontrolnim tijelima sa sjedištem u državi članici EU-a; kontrolna tijela u Sjevernoj Irskoj ne podliježu priznavanju kontrolnih tijela trećih zemalja u skladu s člancima 46. i 57. Uredbe (EU) 2018/848. Nadležno tijelo Ujedinjene Kraljevine nadležno je tijelo za kontrolna tijela u Sjevernoj Irskoj.
- kontrolna tijela sa sjedištem u Sjevernoj Irskoj mogu izdati certifikat iz članka 35. Uredbe (EU) 2018/848.²²

Međutim, Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj isključuje mogućnost da Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom

- sudjeluje u donošenju odluka Unije²³,
- pokrene postupak prigovora, zaštitni ili arbitražni postupak u mjeri u kojoj se ti postupci odnose na propise, norme, ocjene, registracije, potvrde, odobrenja i ovlaštenja koja su izdale ili provele države članice EU-a²⁴,

²⁰ Članak 7. stavak 1. Sporazuma o povlačenju u vezi s člankom 13. stavkom 1. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²¹ Članak 5. stavak 4. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj i odjeljak 33. Priloga 2. tom protokolu.

²² Članak 7. stavak 3. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²³ Ako je potrebna razmjena informacija ili uzajamno savjetovanje, odvijat će se u okviru zajedničke savjetodavne radne skupine osnovane u skladu s člankom 15. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

- djeluje kao vodeće tijelo za procjene, ispitivanja i odobrenja²⁵.

Na internetskim stranicama Komisije posvećenima ekološkoj poljoprivredi (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming_hr) nalaze se opće informacije o ekološkom uzgoju. Te će se stranice prema potrebi ažurirati.

Europska komisija

Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj

²⁴ Članak 7. stavak 3. peti podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁵ Članak 13. stavak 6. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.